

Slovenska zveza na Švedskem
Slovenska riksförbundet i Sverige

Letnik/Årgång 22, Št./Nr 85
ISSN-2000-2173

Slovensko GLASILO

Slovenska BLADET

ZIMA/VINTER 2023

Slovensko GLASILO / Slovenska BLADET
December 2023, Št./Nr 85, Letnik/Årgång 22

Izdajatelj/Utgivare:

Slovenska zveza na Švedskem / Slovenska riksförbundet i Sverige, PG:72 18 77-9
Finančna podpora: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; članarina SZ

Naslovnica/omslag: David Taljat

Zadnja stran/sista sidan: Pixabay, brezplačen vir, avtor: wdietz-33016

Glavni in odgovorni urednici/ huvudredaktörer:

Danni Strazar, Suzana Macuh

Oblikovalka & slov. lektura / Teknisk redaktör:

Danni Strazar

Naslovi & lektura šved. besedil / Adresshantering:

Suzana Macuh

Častna članica uredništva/hedersmedlem:

Augustina Budja Bencek

Naslov uredništva / Redaktionsadress:

Slovenska riksförbundet i Sverige, Box 145, 731 23 Köping

E-naslov/E-post:

slovenskoglasilo@gmail.com

Slovensko GLASILO (2002) izhaja 4x letno v 580 izvodih

Svoje prispevke pošljite na zgornji naslov do 29. februarja 2024!
Skicka era bidrag till Slovenska BLADET senast den 29 februari 2024,
adressen ovan!

Za vsebino objavljenih člankov so odgovorni avtorji. Pisma društev, ki niso člani Slovenske zveze, in oglase posameznikov objavljamo le, če je v glasilu dovolj prostora.

UVODNIK: ČAROBNI DECEMBER

Načrtovati je treba božično peko, pripraviti hrano za božične praznike, pripraviti darila in kaj bo jutri počel naš mali nagajivi škrat* (Nisse)? Ali imajo otroci dovolj toplih oblačil, ali jim pristaja lanskoletna obleka za praznik sv. Lucije ali bi bilo treba namesto nje kupiti Božičkovo obleko?

Prepričana sem, da nisem edina, ki se bojuje s časom, da je treba namreč narediti čim več stvari hkrati, obenem pa naj bi človek imel čas uživati v božičnih občutkih, ki prihajajo s tem, ko se naša bivališča spreminjajo v čarobno božično mesto. Letos sem se tega lotila že zgodaj in okrasila naš dom, saj božič povezujem z dobrimi stvarmi, da se ljudje namreč dobro počutimo, če smo obkroženi z vsem dobrim.

Na televiziji v tem obdobju predvajajo čudovite božične filme, v službi in v prostem času se zabavno zaključujejo dejavnosti, pišejo se sezname želja, otrokom pa v očeh zares zasijejo pričakovanja o še enem čudovitem decembru. Dobro se počutim, ko se dobro počutita moja otroka in tisti, ki so mi blizu.

Čeprav je pred nami razburljiv mesec, upam, da boste še vedno lahko malo ustavili vsakdanje življenje, si pripravili nekaj toplega za popiti in razmislili o tem, kaj vas veseli in kaj želite deliti z vsemi nami, ki beremo to glasilo? Radovedni smo in si želimo doživeti vašo zgodbo, ki jo bova urednici z veseljem objavili v rubriki Vaša pisma.

Naj bo vaš božič čaroben!

V imenu uredništva zapisala Suzana

Nisse poskrbi, da je odštevanje do božičnega večera še bolj čarobno, saj si izmišljuje nagajive načrte, spodbuja k dejavnostim, pušča majhna darila itd. Tako prebiva in se igra Nisse v našem domu:

INLEDNINGSD: MAGISKA DECEMBER

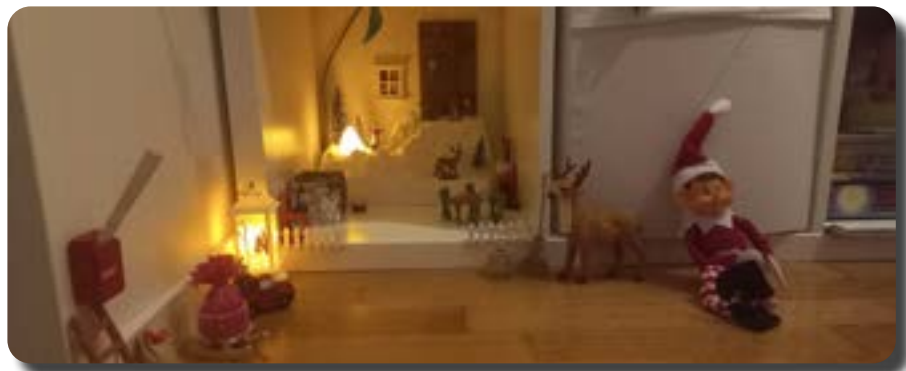
Julbaket ska planeras, matlagningen inför julhelgerna ska fördelas, klappar ska slås och vad ska vår lilla busiga Nisse* göra imorgon? Har barnen tillräckligt varma kläder, passar förra årets Lucialinne eller ska en tomtedräkt inhandlas istället?

Det är säkerligen inte bara jag som tampas i kampen mot klockan, att så mycket som möjligt ska hinnas med samtidigt som man ska hinna njuta av att julkänslorna sakteligen kommer i samband med att boendet förvandlas till en magiskt julig plats. I år var jag tidigt ute och pyntade för att jag förknippar julen med det goda, att vi mår bra genom att omringas av det goda. Nu visas härliga julfilmer på TV, roliga avslutningar på jobb och fritidsaktiviteter, det skrivs önskelistor och barnens förväntningar på ännu en härlig december riktigt lyser i deras ögon. Jag mår bra när barnen och de som står mig nära mår bra.

Även om vi är in en hektiskt månad så hoppas jag att du ändå kan pausa vardagen en smula, gör i ordning något varmt att dricka och fundera över vad du mår bra av och vill dela med dig till oss andra som läser detta blad? Vi är nyfikna och vill uppleva din berättelse som vi gärna publicerar under "Vaša pisma".

Ha en magisk jul!

Nisse gör nedräkningen fram till julafton ännu mer magisk då h*n hittar på busiga uppsåt, uppmanar till aktiviteter, lämnas små presenter m.m. Så här bor och busar Nisse hemma hos oss:

PRESEDNIK IMA BESEDO

Spoštovani člani, leto nas počasi znova zapušča in prihajajo lepi božični ter novoletni prazniki. Sprejmimo jih z odprtimi rokami, radostjo ter zadovoljstvom, kajti vse preveč hudih in slabih stvari se dogaja okrog nas. Večkrat me zaboli pri srcu, ko vidim vsa ta dogajanja in hitre spremembe, pa tudi lačne, bolne, osamljene in nezadovoljne ljudi, ki hrepenijo po miru in boljšem življenju. Naj božični čas prinese tudi vsem tem ljudem upanje, mir in seveda tolažbo.

Pred nami so božični prazniki in novo leto, in prav to je čas, da si drug drugemu zaželimo veliko zdravja, sreče in miru. Spoštovani rojaki prijazna beseda vedno najde toplino in lep prostor še posebno za praznične dni. Spomnite se vseh svojih najdražjih, vseh ljudi in prijateljev ter znancev, saj jim boste tako preprosto tudi osrečili te lepe praznične dni.

Delo Slovenske zveze v letošnjem letu je bilo uspešno in izpeljali smo vse načrtovane dejavnosti. Pomembno za nas je tudi dejstvo, da smo obdržali število članov nad tisoč, kar je zelo lepo in zato moramo izreči zahvalo vsem, ki ste poskrbeli in se včlanili v društva in seveda hkrati s tem postali člani Slovenske zveze.

Ob tej priložnosti se želim najprej lepo zahvaliti upravnemu odboru za dobro opravljeno delo in skrb, ki ste ju vložili v dobro Slovenske zveze. Prav tako hvala vsem članom zveze za zvestobo in trud ter ohranjanje slovenske besede. Zahvaljujem se vsem za prostovoljno delo v slovenskih društvih in za pomoč ob raznih prireditvah in srečanjih slovenskih rojakov tukaj na Švedskem.

V novem prihajajočem letu naj bo dovolj razumevanja in sreče, zdravja, zadovoljstva in prijateljstva. Imejmo v mislih tudi vse bolnike in vse tiste, ki trpijo ali pa so v kakšnih hudih stiskah. Naj božično voščilo tudi njim prinese upanje, mir in tolažbo.

Spoštovani rojaki, pojdemo srečno in uspešno v novo leto! Vam in vsem članom v društvih, ki so obenem tudi člani Slovenske zveze ter upravnemu odboru Slovenske zveze, veleposlaništvu v Kopenhagenu, vsem prisotnim na Konzulatu v Lundu, Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, vsem institucijam, s katerimi imamo kakršne koli stike ali naveze, dušnemu

pastirju gospodu Zvonetu Podvinskemu v Göteborgu, urednicama Slovenskega glasila, skratka vsem, s katerimi smo kakor koli povezani, pa iskreno želim delo res lepo praznovanje božičnih praznikov. Lepo preživite tudi silvestrsko noč!

S temi besedami zaključujem dopis in vam polagam lepe misli na srce. Želim vam, da bi imeli v novem letu srečo vedno s seboj, da bi jo lahko podarili tudi tistim, ki jo potrebujejo.

Toplini vsa vrata naj božič odpre, naj se srečno obdobje vam začne. A leto prihodnje naj zdravja ti da, srečo in ljubezen pa v čaši brez dna!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER SREČNO NOVO LETO 2024.

Alojz Macub
Predsednik SZ
Ordförande Svenska riksförbundet
e-pošta: slovenska.riksforbundet@gmail.com

DELO SLOVENSKE ZVEZE V JESENSKEM OBDOBJU

Jesenski sestanek UOSZ

Sestanek upravnega odbora Slovenske zveze smo imeli 18. novembra v Jönköpingu. Potekal je v prijetnem delovnem vzdušju, se je pa pogovor med člani upravnega odbora vrtel predvsem okrog delovanja Slovenske zveze.

Delo zveze v tem jesenskem obdobju

Delo slovenske zveze je sedaj v tem mesecu v polnem teku, kot predsednik SZ sem pripravil in odposlal vlogo za nove projekte Slovenske zveze za naslednje leto. Projekte je treba vsebinsko dobro zastaviti, kot to zahtevajo na Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Po novem letu se bo treba lotiti priprav za občni zbor zveze, ki bo sredi marca (trenutno ga načrtujemo za 26. marec). Tik pred koncem leta bodo nekatera društva v tem času organizirala miklavževanje za naše najmlajše otroke. Pri tem vam želim čim več prijetnega razpoloženja, vsem otrokom pa veliko daril in veselja.

Alojz Macub
Predsednik SZ

SLOVENSKI DOM GÖTEBORG

Novice iz Göteborga

Ne, skoraj ne morem verjeti, da bo čez dober mesec leto 2023 pri kraju in bo znova leto pri kraju.

Veliko stvari se je v vsem letu zgodilo tudi po svetu.

V našem društvu pa smo izgubili dva člana, Karla Kolarja in našega predsednika Jožefa Zupančiča. V najlepših letih ga je kruta bolezen iztrgala iz naše srede in pustila nenadomestljivo praznino. Jože je bil veseljak, rad je pripravil kakšno potegavščino ali kaj zabavnega, in njegov smeh mi bo za vedno ostal v spominu. Z Jožetom je utihnila tudi harmonika, ki jo je jemal vsepovsod zraven in rad zaigral melodije iz svoje domovine Slovenije. Letošnji dopust v domovini je užival samo kratek čas, saj ga je zdravnik poklical in mu naročil, da se čim prej vrne domov v Göteborg. Izvidi niso kazali ničesar dobrega, zato se je preprosto pripravil in sprejel usodo. Žal se je vse prehitro

za vedno poslovil od svojih in prijateljev, ki so bili ob njem v zadnjih trenutkih življenja. Pogreb je bil v Angeredu v katoliški cerkvi S:t Pauli av Korset. Ni še bilo takšnega pogreba in ga tudi nikoli več ne bo, toliko cvetja, prijateljev, ki so se prišli posloviti, sodelavcev, članov društev in predsednik Slovenske zveze gospod Alojz Macuh. Kasneje so v Surtah na pokopališču položili žaro v grob in posuli s slovensko zemljo, saj je imel res zelo rad domovino.

Njegovi ženi Katarini in otrokom Simonu, Martinu in Emmi izrekamo naše globoko sožalje, prav tako mami Darinki, sestri Silvi in bratu Milanu.

Ste kdaj pomislili, kako hitro se lahko obrne življenje, staramo se in postajamo bolj ranljivi. Nihče od nas ni brez napak, pa je vseeno opaziti sebičnost in zamero in težko je izreči besedo *oprosti*.

V društvu poskušamo ostajati aktivni, največja težava pa so prostori. Prostor pri cerkvi so namenjeni Folkskolan in v teh se ne sme streči s kavo ali hrano. Dvorana Astridsalen je vsak večer zasedena, dopoldan pa je kuhinja namenjena za kuho, saj tam kosijo odrasli učenci. Da bi si kje najeli prostore, pa seveda stane in ne vemo, koliko ljudi bi sploh prišlo. Tako nam ostanejo samo srečanja po slovenski maši in takrat tudi obeležimo državne praznike in malo pokramljamo. To bo tudi možno vsaj do takrat, dokler bo naš gospod župnik Zvone še tukaj. Po epidemiji kovida jih v cerkev pride vsakokrat manj. G. Zvone pa še vedno vztraja, saj je tako tudi po drugih krajih, kjer mašuje. Vsaj enkrat na mesec, torej na tretjo nedeljo v mesecu bi nas lahko bilo več, zato verniki – le pridite.

Na oktobrskem sestanku smo načrtovali, da bi pripravili kakšen izlet, da si ogledamo zgodovino Švedske in lepo naravo. O tem vas bomo obvestili. Marjanca nam je tudi sporočila, da Slovenska zveza ne bo več prejemala finančne pomoči od države. Tudi tukaj se je začelo varčevati že na državni ravni.

Liseberg 100 let, 1923–2023

Tam, kjer je danes Liseberg, so bile nekoč njive in kmetija, samo gostišče danes še stoji tam.

Družina Lamberg, ki je tam prebivala, je imela željo, da bi na tistem mestu naredili zabavišni park z atrakcijami. Vsako leto je tega bilo več. Zadnja leta zabavišni park uredijo tudi za Halloween. Letos so po vsem parku razstavili 250.000 buč vseh velikosti in barv. Za to je poskrbelo 250 časno

zaposlenih ljudi. To je potekalo od 20. oktobra do 5. novembra. Med tem časom tudi zamenjajo slabe in zgnile buče. Ko je vsega konec, jih predelajo za naravni plin. Buče prav za Liseberg gojijo v Skåneju. Ko je Halloween pri kraju, park pripravijo za božično vzdušje. Letos bo park podaljšal obisk vse do Svetih treh kraljev v januarju. Takrat se začne priprava za pomlad. Tulipanov jeseni ne posadijo v zemljo, temveč vsako čebulico namestijo posebej v lonček s prstjo, vse skupaj pa gre potem v hladilnik in počaka, da tulipane lahko presadijo ven v park. Zakaj tako? Buče, ki jih razporedijo po parku, so pretežke in čebulice bi bile popolna zmečkane. Spomladi in konec aprila vse lepo cveti v parku. Čebulice potem vzamejo iz zemlje (čebulice potrebujejo 3 leta, da si opomorejo za vnovično cvetenje) in jih zavržejo. Nasadijo različne rože za poletje (trajnice) in tako je park spet v cvetju. Julija in avgusta je mirna sezona za vrtnarje, jeseni pa se spet začne vse znova. Imajo približno 3000 zaposlenih, od tega 1200 redno zaposlenih, ostali pa so honorarni delavci, ki jih najamejo po potrebi. Veliko dela je potrebnega, da mi lahko uživamo ob sprehodih. Letos so tudi odprli nov hotel za družine po zmernih cenah in tako bo veliko novega za vsakogar. S prijateljico Nado kupiva letno karto in jih poleti večkrat obiščeva, saj imajo tudi razstavo sadik in marmelad za prodajo. Ne uživava ob zabavišnih napravah (vlakci smrti in podobno), malo porabiva tudi za loterijo, če kaj zadeneva, pa si potem razdeliva.

Življenje ni samo delo in skrb, tudi užitek mora biti.

Na začetku decembra greva z Marijo na Božični sejem v Lübeck za tri dni. Upava, da bo prijetno vreme in dobra družba z agencijo ReseMakarn in avtobusom.

Vsem bi rada v imenu društva zaželela *blagoslovljene božične praznike*, veliko družinske ljubezni in predvsem, da si vzamete čas za svoje drage.

V novem letu 2024 vam želim veliko zdravja, miru in zadovoljstva.

Marija Kolar
za Slovenski dom

SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO FRANCE PREŠEREN

Vesele in blagoslovljene Božične praznike in
Veliko veselja, zdravja in delovnega uspeha v letu

2024

Vam iz srca želi Slovensko kulturno društvo
France Prešeren iz Göteborg-a

SLOVENSKO DRUŠTVO SIMON GREGORČIČ, KÖPING

December je čas lepih misli in dejanj, spomnimo se svojih najdražjih po vsem svetu, še posebej pa tukaj v državi, kjer živimo, in seveda v rodni domovini Sloveniji. V tem lepem času bodimo še toliko bolj povezani. Ta dopis namenjam vsem članom našega društva in vam podarjam lepe želje in zahvalo za zvestobo, obenem pa naj vam zaželim vse najboljše v prihodnjem letu. Ostanite naši zvesti člani še naprej. Ob tej priložnosti pa se lepo zahvaljujem tudi upravnemu odboru društva za dobro opravljeno delo, za vso pomoč in skrb, ki ste ju vložili v dobro slovenskega društva »Simon Gregorčič Köping«.

Slovensko društvo Simon Gregorčič v Köpingu je vztrajno delovno na vseh področjih. S trdnim delom poskrbimo za vse člane, tudi za tiste, ki so onemogli in se ne morejo več srečevati z nami v društvenih prostorih. To, da jih obiščemo in poklepeta z njimi, torej topla beseda in obujanje lepih

spominov, jim veliko pomenijo. Radi nam prisluhnejo, ko govorimo o raznih dogodkih, ki so se zgodili v preteklih letih.

Mnogokrat so lepi občutki ob odhodu, ko vidiš nasmejan obraz in slišiš »hvala, da ste si vzeli čas«. Na obrazu vidiš željo, da se zopet kmalu srečamo. Skrbimo tudi za mlajše rodove, da se srečujejo po najboljših močeh ob raznih dogodkih v društvenih prostorih, ki pomenijo zelo veliko za najmlajše otroke.

Tudi letos smo pripravili za veselje ob prihodu sv. Miklavža v društvenih prostorih, skupaj smo poskrbeli in okrasili božično jelko, nato pa počakali na sv. Miklavža, ki je prišel med nas in obdaril najmlajše otroke.

Spoštovani člani društva,

vsem želim vse lepo ob prihajajočih praznikih.

Božič naj vam polepša trenutke medsebojnega druženja in srečanja.

Leto se tako poslavlja, kmalu si bomo zopet segli v roke in si zaželeli srečno novo leto.

Po naši stari navadi vas tudi tokrat prisrčno vabimo na tradicionalno srečanje, torej na kozarček penine že na prvo nedeljo v letu po 12. uri v prostore slovenskega društva.

Alojz Macub

Predsednik društva Simon Gregorčič
Ordförande Slovenska föreningen

Čestitke članom društva

**Hitro dnevi hitijo, drug za drugim se vrstijo,
in prišel je dan, ko ti praznuješ svoj rojstni dan.**

Zato najlepše voščilo naj vam velja, ni veliko, je pa iz srca.

Veliko zdravja, sreča, ljubezen in smeh naj spremljajo te na vseh poteh.

Grattis till er alla i föreningen som fyller år
Jag önskar er allt väl på födelsedagen,
ordförande i slovenska föreningen Köping.

Božično in novoletno voščilo

V hišah prižiga se luč za lučjo, spet je prišel k nam praznični božični čas, ko vsak v srcu si nekaj zaželi, naj božič bo prijazen in naj bodo prijazni v njem vsi ljudje, naj misli bodo iskrene in veselo bo tudi srce, veliko sreče in lepih sanj naj vam prinese božični dan, novo leto pa naj zaživi brez solza in velikih skrbi.

Spoštovani člani društva Simon Gregorčič,

vsem želim veliko prijetnega vzdušja in božičnega veselja. Skupaj preživimo lepe trenutke sedaj ob koncu tega leta in pogumno pojdemo naprej v leto, ki je pred nami.

Srečno in uspešno novo leto 2024!

Alojz Macub

Predsednik društva Simon Gregorčič
Ordförande Slovenska föreningen Köping

ORFEUM - LANDSKRONA SPD ORFEUM

Naša jesen je minila z različnimi dejavnostmi, tudi knjižnim klubom v Malmöju, za katerega upamo, da bo postal naša stalnica in se še bolj razživel, obenem pa ga bomo spomladi pripravili tudi v Stockholmu.

Najlepši mesec za nas je seveda december, ko otroke obišče sv. Miklavž. Prvo Miklavževanje smo izvedli v nedeljo, 3. decembra v Malmöju, prijavilo pa se je kar 22 otrok, bolezen je sicer nekaj otrok pridržala doma, a se jih je vseeno nabralo kar 18 s svojimi starši. Prišlo je kar nekaj družin tudi iz Københagna in veseli smo, da so se nam pridružili.

Otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenščine, so s svojo učiteljico slovenščine Danni in ob spremljavi kitare skupaj z navzočimi v dvorani zapeli nekaj pesmic, preden je vanjo vstopil Miklavž, ki je nato z otroki poklepetal in jim razdelil darila. Tokrat je društvo Orfeum priskrbelo knjige Helene Janežič, Čukec Nukec, ki nam jih je prijazno podaril NUK, mi pa smo poskrbeli za logistiko in vse drugo (sladkarije za otroke seveda niso manjkale), družinam, ki imajo po dva otroke, pa smo dodatno podarili knjige založbe Zala.

Skupaj z Miklavžem so zapeli še slovensko različico Rudolfa z rdečim nosom, ko pa je Miklavž odšel, je sledilo druženje ob ingverjevih piškotih, kavici in čokoladni bombonjeri. Domov so odhajali veselih, nasmejanih obrazov, nekateri od otrok pa se bodo že januarja pridružili tudi dopolnilnemu pouku slovenščine.

10. decembra bomo z glasbenim programom sodelovali na koncertu pred prihajajočimi prazniki in v počastitev 26. decembra, Dneva državnosti, ki ga organizira veleposlaništvo RS v Københavnu, ki pokriva skandinavске države. Ob koncu koncerta bo otroke tudi v Stockholmu obiskal sv. Miklavž. V društvu Orfeumu smo v času pisanja članka že pripravljali njegova darila, tokrat so si starši izbrali (in krili strošek) za odlične knjige založbe Zala, mi pa bomo dodali še sladkarije in še kaj.

Kaj bomo torej počeli od januarja naprej: zagotovo bomo organizirali pustovanje za otroke v obeh večjih mestih (Malmö in Stockholm, morda tudi v Københavnu), manjše srečanje ob kulturnem prazniku in še kaj.

SKD Planika – Malmö – pomlad, 2023

SKD Planika – zima, 2023

Leto 2023 je bilo za Planiko pod povprečjem, še vedno si ni popolnoma opomogla po več kot dvoletnemu zaprtju. Po društvenem pikniku junija letos, smo imeli 21. oktobra v društvenih prostorih še tradicionalno Vinsko trgatev in nekoliko zgodnje Martinovanje. Na moje veliko presenečenje je bila Planika čisto polna, spremenila pa se je struktura gostov. Od morda 45 obiskovalcev jih je bilo samo 6 od »stare garde« vsi ostali so bili pripadniki 2. in 3. generacije. Vzdušje je bilo zelo prijetno in zabavno. Pred koncem leta bo še eno srečanje in sicer 2. decembra, takrat pride v Planiko Dedek Mraz.

SKD SLOVENIJA OLOFSTRÖM

Oktoberko srečanje in vinska trgatev.

21. oktobra smo imeli srečanje in vinsko trgatev. Zbrali smo kar v lepem številu od daleč in blizu. Zadovoljni in dobre volje, da se znova vidimo, smo začeli lep večer.

Malo smo zapeli in tudi zaigrali (naš Viktor), vsi smo vedno veseli njega in njegove harmonike.

Leta nam bežijo vsem po vrsti.

29. oktobra smo bili spet v Olofströmu pri sveti maši.

Tako poredko se srečamo z našim dušnim pastirjem g. Zvonetom, zato smo vedno zelo veseli, ko pride med nas.

Že nekako tradicionalno je, da mi iz Kallinga pripravimo nedeljsko kosilo v društvenih prostorih za vse, ki se udeležijo svete maše.

Hvala vsem!

SLOVENSKO DRUŠTVO STOCKHOLM

Perjanica leti sem in tja

V soboto, 7. oktobra 2023, smo se člani slovenskega društva Stockholm zbrali v športni dvorani na Södermalmu ter odigrali nekaj partij badmintona. Menjali smo soigralce in perjanica je letela sem in tja - vsi smo sodelovali, tudi naša najmlajša članica je iz kengurujčka veselo opazovala igro. Sopihali smo in se pošteno preznojili, po končani igri pa smo po vetrovnem Stockholmu peš odšli na pijačo.

Svet martin iz mošta dela vin'

Enajstega novembra smo obeležili martinovo z večerjo in kulturnim programom. V Bergshamri se nas je zbralo preko petdeset članov in prijateljev društva, tudi otrok je bilo za cel vrtec. Veseli nas, da smo srečali precej znanih, pa tudi nekaj novih obrazov. Brina in Zala sta se nam predstavili s plesno točko You're so cool, pevski zbor Triglav pod vodstvom Klementine in ob spremljavi Danni na kitari in sopranu pa s pesmimi Rož, Podjuna, Zila, Brez besed in Dan ljubezni.

Ob kraškem pršutu, pečenem piščancu, gratiniranem krompirju in pecivu ter slovenskem vinu so omizja klepetala in prepevala do poznih ur. Upamo, da se v enako številčni zasedbi srečamo tudi na občnem zboru v nedeljo, 10. marca. Radi bi se zahvalili vsem nastopajočim, pa tudi pridnim rokam v kuhinji ter vsem, ki so pomagali pri pripravi in pospravljanju prostora, ter Pavlu za lokal. Zahvala gre tudi Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki financira redno delovanje društva.

Dva dni po martinovanju pa smo se nekateri srečali še enkrat, tokrat ob obisku predsednice Državnega zbora na obisku v Stockholmu. Po nagovoru veleposlanika g. Mihaela Zupančiča nam je tudi ga. Urška Klakočar Zupančič predala pozdrave iz domovine, se zahvalila, da uspešno vzdržujemo slovensko kulturo in jezik tako daleč od doma ter nam zaželela uspešno delovanje tudi v prihodnosti. Uradnemu delu je sledil še klepet s predstavniki Državnega zbora, ki so prišli s predsednico.

V nedeljo, 3. decembra načrtujemo še tekmovanje v laserski natančnosti, več o tem pa v poročilu v prihodnji številki Slovenskega glasila.

SKM

Slomškova nedelja in bandero brezjanske Matere Božje v Einsiedelnu

Na Slomškovo nedeljo 24. septembra 2023 se je slovenski dušni pastir na Švedskem na Slomškov rojstni dan za nebesa leta 1862, v Einsiedelnu v Švici udeležil slovesnega praznovanja 55 letnice ustanovitve in delovanja slovenskega dušnega pastirstva prav tam, kakor tudi obletnice smrti škofa Slomška. Molitve za lepo vreme in lepo praznovanje častitljive obletnice mnogih molivk in molivcev so bile uslišane. Prebujajoče se jutro je ob skrbni vožnji gostitelja Davida Taljata pripeljala škofa Antona Jamnika, voditelja slovesnega somaševanja ter švedskega vagabunda za Gospoda v Einsiedeln, v sveti kraj, kjer še vedno doni Ora et labora. Po parkiranju avtomobila so se romarji podali proti samostanu, oziroma najprej proti bližnjemu hotelu, kjer je sledilo srečanje z gosti, oktetom Oremus, ki jih vodi gospa Damjana Božič Močnik. Osem duhovnikov, župnikov, se je žrtvovalo za slovesno bogoslužje v prečudoviti baročni cerkvi, ki v vsem sijaju kipi proti nebu in že mnogo let sprejema v svoje naročje tudi slovenske romarje iz vse Švice in od drugod.

Pred slovesnim somaševanjem je sledil križev pot v prekrasnem naravnem okolju, vzpenjajoč še ob travnikih, skozi gozd proti vrhu Kalvarije in nato spuščajoč se nazaj proti samostanu, kjer je kmalu sledilo slovesno bogoslužje, ki ga je vodil in vse romarje s krepko besedo nagovoril škof Anton Jamnik. V zakristiji so se pripravili na sv. bogoslužje ministranti, skupaj s škofom, ki je srečal tamkajšnjega opata Urbana Federerja, ki je na začetku sv. maše tudi pozdravil škofa Antona ter vse navzoče romarje in jim zaželel dobrodošlico ter domače počutje. Sledil je pozdrav in dobrodošlica vsem navzočim gostitelja Davida Taljata. Slovesnosti se je udeležil slovenski veleposlanik Iztok Grmek, ki je vse navzoče pozdravil, tudi zaposlene na predstavnstvu Slovenije pri OZN v Ženevi. Procesija se je začela odvijati in njej so se pridružili možje, ki so nosili zastave in bandera. Posebej je izstopala Brezjanska Marija, ki je Kraljica Slovenije. Ministranti so slovesno stopali v procesiji in vodili navzočega škofa ter somaševalca k oltarju.

Tam je Zvone relikvije blaženega škofa Slomška postavil na oltar, ki ga je nato škof Anton slovesno pokadil in tako začel zahvalno bogoslužje. V času slovesnega vhoda k oltarju se je oglasila mogočna slovenska pesem iz grl osmerih duhovnikov pod vodstvom dirigentke Damjane. Ja, to je mogočna samostanska baročna cerkev, kjer ubrano petje še bolj povzdigne človeškega duha v višine. Ljudje so lepo sodelovali pri sv. maši, kjer je bila tudi sv. birma, pri kateri je bil mlad fant Mark Ivanec potrjen v veri. Ubrano petje osmerih slovenskih župnikov je povzdigovalo duha vseh prisotnih v Božje višine, da se je zemeljsko bogoslužje združevalo z nebeškim, kakor je bila podana misel v letošnji pripravi na Slomškovo nedeljo. Ob koncu sv. maše je vodila procesija navzočega škofa Antona in duhovnike ter ministrante k milostni podobi Matere Božje, ki ima prekrasno kapelico blizu glavnega vhoda v cerkev. Tam so sledile litanije Matere Božje s slovesnimi odpevi, potem je sledila posvetitev, nato blagoslov ter Marija, skoz' življenje. Ja, kakšen zaključek romanja. Kakšno bogastvo slovenske vernosti, pobožnosti. Res je, slovenski narod je Božji narod in še posebej tudi Marijin narod. Kraljica Slovenije, prosí pri Bogu za slovenski narod.

Slovesnosti cerkvi je sledilo slovesno kosilo v bližnjem hotelu, kjer so gostje in domačini uživali gostoljubje osebja, ki je streglo, kakor tudi gostoljubje

David Taljata, ki je moral seči globoko v žep, ko je kril stroške slovesnega kosila. David, hvala za tvoje gostoljubje in pozornost.

To njegovo gostoljubnost pa so nekaj dni pred samim romanjem uživali trije gostje pri Davidu, to je škof Anton Jamnik, Dori Pečovnik, novi slovenski župnik v Munchenu, kakor tudi novi predsednik Zveze izseljenskih duhovnikov in diakonov, ki delajo med rojaki v evropskem prostoru in drugod po svetu. Tudi švedski vagabund za Gospoda je bil deležen gostoljubja. David je vse tri sobrate popeljal z železnico na Zermat, od koder je bil zanimiv in skrivnosten pogled na Matterhorn. Gospod je to čudovito goro ovijal v oblake, a od časa do časa je bilo moč občudovati odkrivanje Materhorna za oči mnogih obiskovalcev Zermata. Predvsem pa je bil podarjen čas za uživanje na vrhu Zermatta in dihati zrak, ki ga spodaj zaradi prometa ni več toliko. Občudovanje ledenikov in spreminanje barv zaradi sonca, ki se je prikazovalo in se spet in spet skrivalo za oblake. Pa meglice, skozi katere so se gostje na začetku potovanja z zobato železnico prebijali in ugotavljali, ali bo sploh kaj videti na vrhu Zermatta. A zgodilo se je tisto, kar je Zvone že tolikokrat rekel ljudem: nad oblaki vedno sonce sije. In kako je sonce na vrhu vse prisotne ogrevalo. Bogu hvala.

Dragi David, gostitelj in dobitnik, naj ti ne manjka, kar si imel posla in stroškov s tvojimi gosti, pred in po jubilejnem praznovanju. Bog ti povrni z

zdravjem in blagoslovom pri tvojem tako lepem in pomembnem poslanstvu za ohranjanje slovenske identitete, slovenske vernosti med rojaki v Švici in drugod, kamor te vodi tvoja pastoralna pot. Naj te Kraljica Slovenije in blaženi škof Slomšek spremljata na vseh tvojih poteh.

vaš Zvonko Podvinski

Božično novoletno voščilo rojakom na Švedskem, doma in po svetu 2023/24

*O, jaslice borne, lesene,
pa vendar ste srečne tako,
saj čisto do vas se sklonilo
nocoj je dobrotno nebo.*

*Za zibel vas kralj je izvolil,
očeta nebeškega sin,
kot dete človeško prinesel
nam mir je z nebeških višin.*

*Ve prve ste srečne čutile
utripati Božje srce,
ste postelj'co mu ponudile,
ki so jo odrekli ljudje.*

Drage rojakinje in rojaki, še posebej vsi osamljeni in zapuščeni ter tudi vse naše družine, mladina in otroci.

Najprej hvala vsem, ki smo se na terenu srečevali pri nedeljskem bogoslužju v materinem jeziku in ste se potrudili za prijetna srečanja. Hvala vsem, ki leto za letom za Binkošti poromate k Sv. Brigiti Švedski v Vadsteno, in hvala vsem, ki ste tako ali drugače pomagali, da je bilo letošnje romanje zares čudovit slovenski praznik. Drugo leto bo minilo polnih petdeset let (*Vadstena 2024, binkoštna sobota 18. maj 2024*), odkar vas je tedanji narodni dušni pastir p. Janez Sodja prvič zbral v duhovnem srcu Švedske in tudi Evrope.

Leto za letom nas obišče in trka na vrata naših src sveti adventni čas, da bi se pripravili na rojstvo Odrešenika na ta svet. Ne samo na ta svet, ampak in predvsem na rojstvo Odrešenika v naša srca, v naše domove, v naše hlevčke, ali pa morda kar hleve.

Zakaj govori najprej Sv. Pismo, da je bil Božji Sin rojen v hlevčku? Zato, ker ni bilo mesta zanj ne pri sorodnikih v Betlehemu, ne v gostišču, morda celo tudi ne v naših srcih, ki so mrzla zaradi zunanjšega blišča, v notranjosti pa so morda duhovno prazna. Kdaj smo očistili svoja srca v dobri sv. spovedi? Kdaj smo izkazali ljubezen svojemu bližnjemu kot dobro delo človeku v

potrebi? Hitimo od trgovine do trgovine, kupujemo darila, ob nedeljah pa si ne vzamemo časa zase in za svoje družine, rojake, brate in sestre v Kristusu. Hitimo, a ne vemo kam nas pelje pot.

Jezus je dejal Tomažu (*in nam tudi ves čas govori*): »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni.⁷ Če ste spoznali mene, boste spoznali tudi mojega Očeta. Od zdaj ga poznate in videli ste ga.«⁸ Filip mu je rekel: »Gospod, pokaži nam Očeta in zadosti nam bo.« (*Jn 14,6-8*)

V Jezusu, novorojenem majhnem Detetu se razodeva lepota Božje ljubezni, ki se je sklonila k nam ubogim ljudem, da bi nas ogrela in obogatila, da bi v njeni moči tudi mi z njo ogrevali srca ljudi, ki jih bomo srečevali na naši življenjski poti. Ljubezen in mir naj vam podari novorojeno Dete. Z odprtimi ročicami vas čaka v svojih jasicah, da vas obdari s svojim mirom in obogati z veseljem do življenja.

Odrešenikova Mati Marija naj vas sprejme pod svoj plašč in naj vas ter vse vaše drage varuje skozi novo leto 2024, ki naj bo bolj radodarno z zdravjem, mirom in blagoslovom.

Göteborg 2023, na god Sv. Barbare, device in mučenke

vaš narodni dušni pastir Zvonko Podvinski

RECEPTI - RECEPT

Klassisk trerätters nyårsmeny (4 pers.)

Förrätt: Gratinerad hummer
Varmrätt: Inbakad oxfilé med svampröra
Efterrätt: Pannacotta

Gratinerad hummer:
2 stora humrar
1 syrligt äpple
½ fänkål, ca 150 g
1 dl riven ost, förslag: Arla Ko Svecia,
½ citron
1 krm svartpeppar
50 g smör

Gör så här:
Sätt ugnen på 225°.
Dela humrarna i halv och lägg dem i en långpanna.
Finstrimla fänkålen och grovriv äpplet. Fördela det över humrarna och strö över osten.
Pressa över citronsaften och peppra.
Smält smöret och ringla över.
Gratinera i övre delen av ugnen ca 5-10 min, eller till osten smält och fått fin färg.

Klassisk novoletni meni s tremi hodi (za 4 osebe)

Predjed: Gratiniran jastog
Glavna jed: V testu pečen file govodine z gobjo mešanico
Sladica: Panakota

Gratiniran jastog:
2 velika jastoga
1 kiselkasto jabolko
½ komarčka, pribl. 150 g
1 dl naribanega sira
½ limone
1 ščepec črnega popra
50 g masla

Postopek:
Pečico segrejte na 225°.
Jastoga razpolovite in ju položite v pekač.
Koromaček narežite na tanke rezine och grobo naribajte jabolko.
Porazdelit po jastogih in posujete s sirom.
Stisnite nanju še sok limone in posujete s poprom. Stopite maslo in polijte po jastogih.
Pecite v spodnjem delu pečice pribl. 5-10 min, oz. dokler se sir ne stopi in dobi lepo barvo.

Oxfile

600 g oxfile
1 kyld smördeg à 400 g
½ tsk salt
1 krm svartpeppar
1 msk smör
1 msk Dijonsenap
1 uppvispat ägg

Svampröra:

250 g Champinjoner
2 Schalottenlökar
2 msk smör
1 msk hackad färsk timjan
½ tsk salt
1 krm svartpeppar
75 g färskost naturell

File govedine

600 g fileja govedine
1 x ohlajeno masleno testo 400 g
½ čž soli
1 ščepec črnega popra
1 jž masla
1 jž dijonske gorčice
1 stepeno jajce

Gobja mešanica:

250 g šampinjonov
2 šalotki
2 jž masla
1 jž nasekljanega svežega timjana
½ čž soli
1 ščepec črnega popra
75 g sirnega namaza (brez okusa)

Gör så här:

Börja med svampröran. Hacka champinjoner och lök. Lägg ner det i en kastrull och koka ur vätskan.

Tillsätt smör, timjan, salt och peppar, fräs ca 5 min. Dra av från värmen och rör ner färskosten.

Sätt ugnen på 225°.

Putsa bort senor från oxfilén. Salta och peppra. Bryn köttet runt om i smör i en stekpanna. Rulla ut smördegen, lägg köttet på degen och bred på senap.

Fördela svampröran på köttet och rulla ihop till en rulle. Lägg den i en ugnssäker form. Pensla med uppvispat ägg.

Tillaga i mitten av ugnen ca 20 min tills köttet har en innertemperatur på 54°. Låt vila minst 15 min. Skär i skivor och servera gärna med sallad och skysås.

Postopek:

Začnite z gobjo mešanico. Na drobno narežite gobe in čebulo. Dajte jih v ponev in pražite, dokler tekočina ne izpari.

Dodajte maslo, timjan, sol in popper ter pražite pribl. 5 min. Umaknite z ognja in vmešajte sirni namaz.

Pečico segrejte na 225°.

Govejemu fileju odstranite kite. Solite in popoprajte. Meso popecite na maslu v ponvi. Razvaljajte listnato testo, nanj položite meso in ga premažite z gorčico.

Gobjo mešanico razdelite po testu in ga zvijte. Položite v ognjevarno posodo. Premažite s stepenim jajcem.

Pecite na sredini pečice pribl. 20 min, dokler notranja temperatura mesa ne doseže 54°.

Naj počiva vsaj 15 minut.

Narežite na rezine in postrezite s solato in omako od pečenja.

Pannacotta:

1½ gelatinblad
3 1/3 dl vispgrädde
½ dl strösocker
2/3 tsk vaniljsocker
Till servering: frukt eller bär.

Gör så här:

Låt gelatinbladen ligga i kallt vatten 5 min.

Koka upp grädde och socker i en kastrull. Lyft upp gelatinet ur vattnet och rör ner det i grädden så att det smälter. Låt grädden svalna.

Rör ner vaniljsockret. Fördela grädden i portionsformar eller glas. Låt pannacottan stelna i kylan minst 3 tim.

Servera pannacottan direkt ur formen med bär eller finskuren frukt.

Recept hittat på: arla.se

Panakota:

1½ lističe želatine
3 1/3 dl sladke smetane
½ dl sladkorja
2/3 čž vaniljevega sladkorja
Postrezite s sadjem ali jagodičevjem.

Postopek:

Lističe želatine 5 min namakajte v hladni vodi.

Zavrite smetano in sladkor v kozici. Ožemite želatino in jo primešajte smetani, da se stopi. Pustite, da se smetana ohladi.

Primešajte vaniljev sladkor. Smetano porazdelite v kozarčke. Panakota naj se vsaj tri ure strjuje v hladilniku.

Panakoto postrezite v kozarčkih (ali modelčkih) in okrasite z jagodičjem ali drobno narezanim sadjem.

Recept je vzet z www.arla.se

V spomin – In memoriam

Naprej je švedski vagabund za Gospoda bil na razpolago za **pogreb Charlotte Alzunger**, mlajše gospe iz Göteborga, od katere so se poslovili v družinskem krogu na Västra kyrkogården. Najprej se je zgodil blagoslov groba, v kateri so potem položili žaro s posmrtnimi ostanki upepeljenega telesa pokojne članice oltarnega občestva župnije Kristusa Kralja v Göteborgu. Hčera in mama pokojne Charlotte sta bili, skupaj z njenimi domačimi hvaležni za občutno zadnje slovo in molitve.

Potem je sledil **pogreb Meri Škrabl**, sicer v hrvaškem jeziku, ker je bila velika večina hrvaško govorečih. Seveda pa sta bila prisotna s svojima ženama tudi moževa brata iz Nemčije, oziroma iz Dobove.

Vnučinja enega od Zvonetovih znancev in prijateljev je ob naslavljanju svojega dedka Nikota zapisala takole: »Ne bomo tožili, ker si odšel. Hvaležni bomo, ker si bil.«

V kapeli na Fridhem pokopališču so se 7. septembra 2023 zbrali njeni domači in rojaki, da se Bogu zahvalijo za vse dobro in plemenito, kar je žena in mati Meri storila v njenem življenju, predvsem pa za vso ljubezen, ki jo je živela in izkazovala svojemu možu in hčerama, kakor tudi vsem, ki so jo poznali, jo srečevali, delali z njo in jo srečali v cerkvi pri bogoslužju.

Meri Škrabl se je rodila 21. julija 1952 v Prvič-Luki na majhnem otoku. Usoda jo je odpeljala na Švedsko. Zaljubila se je v Marjana, s katerim se je poročila. Na skupni življenjski poti sta bili blagoslovljena s hčerkama Marjano in Isabello. Postala je celo prababica, kar ji je bilo v veliko veselje in ponos. Bila je žena, mama, babica, zdaj pa še kako zaželena prababica. Imela

je veliko srce, polno nesebične ljubezni, ki jo je razdajala svojim, pa tudi vsem drugim. Njeno telo bilo na Švedskem, ona in njena duša pa sta se vedno želeli vrniti domov na svoj otok Prvič in njeno modro morje. Naj v miru počiva na Björlanda kyrkogården.

mami v slovo hči Marjana

Naslednji dan je sledilo zadnje **slovo od Marice Kociano** v Fridhems kapell na Hisingenu, kjer je bil slovenski duhovnik samo »tihan molilec in spremljevalec« pokojne rojakinje. Žaro pokojne sestre v Kristusu pa so položili k večnemu počitku na istem pokopališču, kjer so se od nje še zadnjič poslovili. Draga rojakinja Marica, počivajte v miru v švedski zemlji!

Teden kasneje, v torek 12. septembra 2023 je v kapeli na pokopališču Fridhem ob 14.00 sledila pogrebna sv. maša in **zadnje slovo od Rudolfa Emanoila Mojara**, še enega člana župnije Kristusa Kralja iz Göteborga, kjer je bogoslužje za rajnega vodil slovenski dušni pastir na Švedskem. Žaro pokojnega pa so v četrtek 5. oktobra 2023 na istem pokopališču položili k večnemu počitku. Počivaj v miru.

V sredo 13. septembra 2023 pa je ob 13. uri v cerkvi Sv. Pavla od Križa sledilo **težko slovo od prerano umrlega Jožefa Zupančiča**, moža Katarine Marjane ter očeta dveh ministrantov Simona, Martina in Emme, sina mame Darinke in Silvinega ter Milanovega brata, kakor tudi od brata v Kristusu, člana Slovenske katoliške misije Göteborg na Švedskem, predsednika SD Slovenski Dom v Göteborgu,

zvestega in odgovornega sodelavca NCC, velikega Slovenca, prijatelja ... S slovenskim dušnim pastirjem na Švedskem je somaševal Jožefov župnik p. Andrzej Konopka. Množica prisotnih pri pogrebni sv. maši je znamenje s koliko ljudmi je bil Jožef povezan. In preko dvajset njegovih sodelavcev ter sodelavk z NCC, kjer je bil varnostni inženir je bilo znamenje zahvale za vse, kar je Jožef odgovorno za varnost pri delu in razumevajoče do delavcev delal pri tem gradbenem podjetju.

Jožef Zupančič je bil rojen staršema Jožetu in Darinki Zupančič kot drugi otrok. Imel je še sestro Silvo in brata Milana. Družina je živela v Surtah, kjer je hodil v OŠ. Višje razrede je potem obiskoval v OŠ v Bohus.

Srednjo šolo je pol leta začel z učenjem ekonomije, potem pa je odšel v Ljubljano, kjer je bival pri stricu Stanetu od koder se je hodil učiti narodne plesne v folklorni skupini v Vnanjih Goricah ter se je učil igrati frajtonarco. Tako je izkoristil čas druge polovice prvega leta srednje šole. Ko se je vrnil nazaj na Švedsko je nadaljeval svoje znanje v tehnični šoli. Potem je v času počitnic začel delati pri British Petroleum. Odslužil je vojsko, naredil je tudi izpit za avtobus, ki ga je tudi na Švedskem vozil. Na blejskem otoku je pozvonil z zvonom želja, da bi dobil Slovenko za ženo ter tri otroke, v čemer je bil tudi uslišan. Bil je aktiven v slovenskem društvu France Prešeren, kjer je plesal folkloro ter je kasneje igral frajtonarco. Tam je srečal svojo bodočo ženo Katarino Marjano, s katero sta se pred 26. leti poročila in sta si v Beltincih pred Bogom obljubila medsebojno ljubezen. V zakramenta sv. zakona sta bila obdarjena s sinovoma Simonom in Martinom ter s hčerjo Emmo. Lansko leto sta v Prekmurju obhajala srebrno poroko.

Ko je bilo leta 1998 ustanovljeno slovensko društvo Slovenski Dom, je postal predsednik društva, ki ga je vodil vse do smrti. Leta 2008 in 2009 je študiral na Univerzi v Umeå za varnostnega inženirja pri delu ter delal kot varnostni inženir že pri Preem, potem pa je leta 2014 dobil delo pri NCC vse do zadnjega meseca, ko je moral v bolnico, pa nekaj dni nazaj domov in zadnja dva tedna ponovno v bolnico v Kungälvu.

Z avtobusom je vozil tudi romarje v Vadsteno. Poleg žene Katarine Marjane je bila njegova družina vselej v veliko pomoč na vseslovenskem romanju in vseslovenskem srečanju za binkošti pri Sv. Brigiti Švedski v Vadstenu, kjer je še letos pomagal nositi križ na začetku procesije od sester k slovenski lipi in nazaj, kjer so romarji rojaki končali prvi del tradicionalnega binkoštnega romanja.

Jože je bil ponosen oče svojim otrokom in zvest mož svoji ženi. Dom družine Zupančič je bil vselej odprt vsem, ki so radi prihajali na obisk.

Bil je ambasador Slovenije na Švedskem in drugod: jezik, kultura, gostoljubje, slovenska glasba, za katero je navdušil še posebej sina Martina. Bil je ekumenski sodelavec, saj je bil dom odprt tako za kristjane kakor za muslimane in tudi za druge veroizpovedi z vzhoda. Slovenska zastava je vselej vihrala na drogu ob slovenskih praznikih. Bil je ponosen Slovenec. Veliko prijateljev iz Švedske je peljal domov v Slovenijo. Delo je opravljal z veliko odgovornostjo in je "nezamenljiv" v svoji službi, ki jo je opravljal s srcem in odgovornostjo, kar je bila njegova posebnost, odlika.

Bil je veseljak, harmonika je bila vedno v njegovih rokah in vselej je bil pripravljen držati družbo pokonci. V tem duhu pristnega krščanskega velikonočnega veselja ter upanja se je množica rojakov, sodelavcev, znancev poslovila od Jožefa s sv. mašo zadušnico in na koncu na njegovo krsto položila vrtnico zahvale za to, da so ga »imeli.«

Dragi Jožef, počivaj v miru v nakopališču v Surte, kamor so položili žaro v ponedeljek 18. septembra v ožjem družinskem krogu in kjer čisto blizu tvojega groba že počiva tudi prerano umrli tvoj oče Jože Zupančič. Naj ti dobri in usmiljeni Bog nakloni bogato plačilo pri mizi nebeške gostije.

Slovenski dušni pastir Zvone je hvaležen tebi in tvojim, ki so poskrbeli za bolniško maziljenje, ki ti ga je podelil tvoj župnik p. Andrzej Konopka iz Angereda, kakor sta se slišala po telefonu, ko si mu mesec dni pred smrtjo sporočil, kaj se dogaja s tvojim telesom. Hvala ti, ker si »počakal« tudi na tvojega »slovenskega župnika« (*po telefonskem razgovoru si obljubil, da boš tudi nanj počakal in po Božji previdnosti se je zgodilo tudi to*), ki ti je imel priložnost podeliti Sv. Popotnico, preden si mirno zaspal v Gospodu in v njegove roke izročil svojo dušo.

Hvala družini Zupančič in vsem navzočim, ki so po prejemu Sv. Popotnice pomagali moliti žalostni del rožnega venca in tako izkazati bližino Jožefu in njegovi družini. Vsakemu izmed vas, dragi rojaki, slovenski dušni pastir vošči takšnega zadnjega slovesa. To je to, kot nas učijo naši starši: moliti za srečno smrt, kar pomeni, nanjo se pripraviti, tudi ko gre človek skozi veliko trpljenje. Pa ne čakati, da je nekdo bolan mesece, potem pa naenkrat umre, nespravljeno z Bogom in tudi z bližnjimi. Hvala vsem vam, ki ste poskrbeli za poslednje zakramente vaših dragih rajnih ob pravem času.

V apostolski veri izpovedujemo med drugim tudi: »verujem v vstajenje mesa in v večno življenje.« V tej veri so se družine in prijatelji, sodelavci poslavljali od svojih dragih rajnih. Naj vas vse vstali Jezus opogumlja, da mu boste ostali zvesti vse življenje in naj vas za zvesto služenje v tem zemeljskem življenju nekoč nagradi z večnim življenjem v nebesih, kjer je naš pravi dom, kjer večno srečen bom, kot je zapel blaženi škof Anton Martin Slomšek.

Dragi bratje in sestre v Kristusu, počivajte v miru. Vsem vašim dragim domačim pa iskreno sožalje ter spomin v molitvi in daritvi sv. maše.

PISMA BRALCEV

Trdno medsebojno prijateljstvo

Prijateljstvo, ki nas povezuje iz leta v leto, bo ostalo v lepem spominu nekaterim članom društva Simon Gregorčič. Že vrsto let imamo lepe stike z Mihom Paničem in Darkom Marinčičem ter njunimi prijatelji. Prijateljski odnosi se samo še krepijo. Miha in njegovi prijatelji so zelo veliki ljubitelji konjskih dirk, saj imajo v svojem domačem kraju v Ljutomeru tudi eno izmed najstarejših prog, poligon, na katerem se vrstijo razne konjske dirke, že vrsto let pa se udeležujejo raznih konjskih dirk tudi na Švedskem. Nekaj dni preživijo skupaj z nami, člani društva, in vedno nastanejo lepi in nepozabni spomini.

Prav tako je vedno prijetno in veselo, kadar se srečamo tudi pri njih doma v domovini Sloveniji. Tako smo se srečali tudi letos in ni manjkalo veselja ter dobre volje pri naših prijateljih in dobrih ljudeh iz okolice Ljutomera. Hvala vam vsem za gostoljubje in nepozabno doživetje, razšli smo se z velikim upanjem, da se ponovno snidemo v letu, ki je pred nami.

Alojz Macuh

Predsednik društva Simon Gregorčič
Ordförande Svenska föreningen Köping
epost: aa.macuh@gmail.com

KVIZ

Kako dobro poznate čebele (mini kviz)

Ali veste, da je imel eden prvih kovancev na svetu simbol čebele?

Ali veste, da so v medu živi encimi?

Ali veste, da v stiku s kovinsko žlico ti encimi umrejo? Najboljši način uživanja medu je z leseno ali plastično žlico.

Ali veste, da med vsebuje snov, ki pripomore boljšemu delovanju možganov?

Ali morda veste, da je med eno redkih živil na svetu, ki samo po sebi lahko vzdržuje človeško življenje? Ena žlica medu namreč zadostuje za 24 ur človeškega življenja!

Ali veste, da je propolis, ki ga proizvajajo čebele, eden najmočnejših naravnih ANTIBIOTIKOV?

Ali veste, da med nima roka uporabnosti?

Ali veste, da so trupla velikih cesarjev pokopavali v zlatih krstah in jih prelivali z medom, da bi preprečili gnitje?

Ali veste, da čebela živi manj kot 40 dni, obiše vsaj tisoč cvetov in proizvede manj kot žličko medu v vsem svojem življenju?

*Urednici glasila sva menili, da je prispevek naše bralke zelo uporaben – veliko stvari sami nisva poznali. Če kaj ne drži, pa sporočite! Naj bo meden dan!

ZGODOVINSKI FELJTON - ZGODBA IZSELJENKE

Druga svetovna vojna

Enkrat leta 1938 sem zapustila družino B. V Cekinovem gradu, kamor sem zdaj prišla, je bilo vse precej staromodno, vendar zanimivo. Gradovi in grajsko življenje so me vedno zanimali vse od takrat, ko sem čitala o raznih življenjskih zgodbah in zgodovini gradov. To, kar je bilo sedaj, so bili samo še sledovi minulih časov.

V januarju 1939 je umrla naša mama, stara samo 52 let. Spominjam se, kako sem zajokala, ko sem dobila brzojavko: "Mama umrla, pridi." Ker pozimi niso vozili avtobusi skozi Kamnik, sva s sestro M. morali z vlakom na Zidani Most in skozi Celje. Kjer naju je poprej sprejela mama, naju je sedaj s solzami v očeh pozdravila sestra A. Spominjam se, da ni bilo snega, ko smo jo pokopavali okrog 20. januarja. Tiste dni je bila ravno obletnica poroke mojih staršev – 29 let, odkar je prišla k hiši. Kako kratka je doba našega življenja.

Vsem nam je bilo zelo težko. Najmlajša sestra je bila stara samo 10 let. Toda naš dobri oče je zdaj živel samo za otroke. Res nismo imeli toliko vsega, kot mnogi premožnejši, a še danes vem, kako sem čutila razliko med našim očetom in mnogimi drugimi očeti, ki so sicer dali svojim otrokom več materialnih ugodnosti, ne pa toliko očetovske skrbi in ljubezni.

Takrat smo živeli v senci druge svetovne vojne in mami so bile grozote teh časov prizanesene. Jaz sem slutila mogoče bolj kot marsikdo drug, da se pripravljajo viharni časi.

Še vedno se spominjam, kako je mama pripovedovala, kaj so stari ljudje davno pred nami prerokovali. Njen oče naj bi od starejših slišal, da bo "od 1940 do 1943 takšna zmeda, prevrati in vojne, da ne bi niti svojim raztrganim copatom tega želel doživeti". In res so prišli ti časi ravno v teh letih, a so za razliko trajali še dalje. Vojna, ki se je začela septembra 1939, se je končala maja 1945. Toda morije s tem še ni bilo konec. To, kar se je zgodilo po vojni, je bila za našo deželo in za Slovenijo tragična zgodovina. Na tisoče, ja, desetisoče, mladih mož in fantov je bilo pomorjenih zaradi tega, ker so se borili na "nepravi" strani. Borili so se proti sistemu, ki je našim ljudem in naši deželi bil vsiljen. Že v letih 1946-47 je bila to javna tajnost. Pozneje so se pojavile

knjige v slovenskem jeziku, tiskane v inozemstvu. Te knjige pripovedujejo o grozotah maščevanja, dostikrat tisti, ki se jim je posrečilo ubežati – nekaterim iz masovnih grobišč v Kočevskem rogu.

Tistim, ki se danes morajo o tem zagovarjati, ni lahko. Leta 1985-86 se je v ljubljanskih časopisih pojavilo ime Spomenka Hribar. Za časa vojne je bila še otrok, njeni starši pa so bili komunisti. Od njih je vedno slišala samo lepe stvari o komunistih. Sedaj pa je naenkrat izvedela o nelepah stvareh, o pobjah po vojni, o "Dahavskih procesih", kako so jih po stalinsko inscenirali in še mnogo drugega. Bilo je zanimivo čitati slovenske časopise, kako so ji na eni strani hoteli kratiti pravico, da bi smela o tem javno govoriti, na drugi strani pa njen protest, njeno razočaranje. Izstopila je iz partije. Najbolj se spominjam, da je rekla, da "noče, da bi njeni otroci bili tako nevedni, kot je bila ona". Od takrat se je v Sloveniji veliko spremenilo.

Ko se je leta 1939 začela vojna, so se začeli ločevati duhovi. Naenkrat si vedel, kdo je bil samo Slovenec, kdo komunist in kdo je verjel Hitlerju. Bila sem zelo začudena, ko sem opazila, da moj delodajalec, v resnici dve dami, mati in hčerka, verjameta propagandi Hitlerja. (Izhajali so iz nemškega rodu.) Vratarjeva družina je bila pa komunistična. Korpulentna žena vratarja mi je neki dan rekla: "Bodo že videli, ko Jože pride." S tem je mislila Stalina. (Tudi Tito je bil Jože, vendar na začetku vojne njegovo ime še ni bilo znano.)

Spomladi 1941 se je začela vojna tudi pri nas v Jugoslaviji. Še vedno se spominjam 6. aprila, ko sem se ravno mudila v centru Ljubljane, kako so se pojavile prve italijanske čete, karabinjerji na motorjih. Prišli smo pod zasedbo Italije. Na drugi strani Save, na Gorenjskem, so zasedali Nemci. Z okupacijo pridejo mnoge spremembe, na katere v času miru niti ne mislimo.

*Nadaljevanje sledi v naslednji številki.

VESEL
BOŽIČ
IN
SREČNO NOVO
LETO 2024!

Slovensko GLASILO – Slovenska BLADET

Izdajatelj / Utgivare: Slovenska zveza / Slovenska riksförbundet i Sverige
Box 145, 731 23 Köping
www.slovenskazvezanasvedskem.com
Predsednik / Ordförande: Alojz Macuh; slovenska.riksforbundet@gmail.com
Telefonska številka: +46 (0) 736003092

NASLOVI – ADRESSER

KLUB KULTURE SLOVENIJA

Preds: Karli Zunko
c/o Karli Zunko,
Norra Torggatan 17, 640
30 Hälleforsnäs
slovensko.drustvo@gmail.com

IVAN CANKAR

Preds. Ivan Zbasnik, 035- 21 12 94
Meteorvägen 17, 302 35 Halmstad
il.zbasnik@bahnhof.se

SD SIMON GREGORČIČ

Preds. Alojz Macuh,
Scheelegatan 7, 731 32 Köping
aa.macuh@gmail.com
<http://antonbreznik.wixsite.com/simon>

KD SLOVENIJA

Preds. Miran Rampre,
073-384 08 23

SLOVENSKI DOM

Kontakt: Marjana Ratajc
Tel.:0707-960001
Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
marrat68@hotmail.com

VELEPOSLANIŠTVO

Republike Slovenije
Amaliegade 6, 2. Floor
1256 Köpenhamn, Danmark
Tel: 0045 33 73 01 20, 0045 33 73 01 22
sloembassy.copenhagen@gov.si

SKD FRANCE PREŠEREN

Preds. Lado Lomšek, 031-46 26 87
c/o Lomšek
Stora björn 33, 415 16 Göteborg
ladolomsek2@gmail.com

SD PLANIKA

Preds. Rudolf Belec, 040-21 80 48
Mobilni telefon: 0709-535401
V:a Hindbyvägen 18, 214 58 Malmö
kontakt@planika.se
www.planika.se

SD STOCKHOLM

Preds. Rok Ogrin
Slovenska föreningen i Stockholm
c/o Rok Ogrin
Grindtorpsvägen 41 lgh 2001;
183 49 Täby
slovdrustvo.stockholm@gmail.com
[http://slovenskodrustvostockholm.
weebly.com/](http://slovenskodrustvostockholm.weebly.com/)

PEVSKO DRUŠTVO ORFEUM

Preds. Danni Stražar
c/o Bencek-Budja
Nattljusgården 28 B, 261 72 Häljarp
orfeum.slosve@gmail.com

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA

Parkgatan 14, 411 38 Göteborg
Zvonko Podvinski, 0708278757
zvone.podvinski@rkc.si

